

Handläggare
Patrik Berglin
08-508 264 79

Till
Exploateringsnämnden
2021-03-11

Regional Cykelplan för Stockholms län. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande
2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat

Johan Castwall
Förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har från tillväxt och regionplanenämnden, TRF, fått förslag till reviderad cykelplan för Stockholms län på remiss. Den regionala cykelplanen pekar ut en riktning för cykelplaneringen i Stockholmsregionen. Målet är att cyklingen i länet ska öka markant. I förslag till ny regional cykelplan anges att åtgärderna för ökad cykling behöver skalas upp. För att främja cykelanvändandet krävs satsningar på både högkvalitativ cykelinfrastruktur samt kompletterande mjuka åtgärder.

Exploateringskontoret ställer sig i sak positivt till satsningar som främjar ett hållbart resande och bidrar till förbättrad folkhälsa. Exploateringskontoret menar att kontoret främst följer den cykelplan och strategi för ökad cykling som är framtagen inom Stockholms stad. Det som är viktigt är att den regionala cykelinfrastrukturen är samordnad med Stockholm stads egen

Exploateringskontoret
Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 29
Växel 08-508 276 00
sarah.lofving@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

cykelplan.

Exploateringskontoret ser en risk att de krav och riktlinjer som föreslås för utbyggnad av cykelinfrastruktur kan komma att utgöra en konflikt med andra markanspråk. Det är därför viktigt att satsningar på utbyggnad av cykelinfrastruktur görs utifrån medvetna prioriteringar. Exploateringskontoret ser potential i att utveckla formerna för riktade mobilitetsinsatser som främjar ökat resande med cykel. Här behövs emellertid mer kunskap om vilka ytterligare insatser som skulle kunna implementeras.

Bakgrund / Remissen

Exploateringsnämnden har fått tillväxt och regionplanenämndens, TRF, förslag till reviderad cykelplan för Stockholms län på remiss från Kommunstyrelsen. Svar på remiss ska ha inkommit senast 2021-03-12.

Den regionala cykelplanen för Stockholms län pekar ut en riktning för cykelplaneringen i Stockholmsregionen och bidrar till genomförandet av RUF5 2050. Stockholmsregionen växer och det ställer allt större krav på smarta och hållbara transportsystem. Cykeln är ett viktigt bidrag i denna omställning. Målet är att cyklingen i länet ska öka markant och cykelresorna ska stå för 20 procent av alla resor till 2030. Det kräver att arbetet för ökad cykling skalas upp och att satsningar görs på högkvalitativ cykelinfrastruktur såväl som mjuka åtgärder för att främja cykelanvändandet.

Förslag till ny regional cykelplan för Stockholms län ersätter den regionala cykelplan som togs fram 2014. Revideringen har genomförts i en process ledd av cykelkansliet på Region Stockholm med deltagare från Trafikverket, länets kommuner samt Trafikförvaltningen och Regionledningskontoret på Region Stockholm.

Den regionala cykelplanen pekar ut ett regionalt cykelvägnät med prioriterade cykelstråk som binder ihop viktiga målpunkter i länet. De regionala cykelstråken ska hålla genomgående hög standard för att fungera som en slags motorväg för cykel. Planen beskriver funktion och utformningsprinciper för de regionala cykelstråken. För att nå den uppsatta målbilden har fem strategiska insatsområden identifierats; cykelinfrastruktur,

trafikinformation, kommunikation och kampanjer, kombinationsresor samt folkhälsa.

Förslag till regional cykelplan kompletteras av en fristående vägledning för genomförande av den regionala cykelplanen. Vägledningen ska fungera som ett stöd för planerare som arbetar med cykelutveckling i länet. Vägledningen ger stöd vid såväl genomförandet av den regionala cykelplan som planering av annan cykelinfrastruktur och andra typer av cykelfrämjande åtgärder.

Ärendets beredning

Kontorsyttrandet har sammanställts av avdelningen för miljö och teknik.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ställer sig i sak positivt till satsningar som främjar ett hållbart resande och bidrar till förbättrad folkhälsa. Kontoret stödjer arbete som underlättar förutsättningarna att skapa ett växande Stockholm. En regional cykelplan med en sammanhängande högkvalitativ cykelinfrastruktur är en viktig del i det arbetet.

Exploateringskontoret ser att den regionala cykelplanen så långt som möjligt samordnas med den cykelplan och de utformningsprinciper som tillämpas inom Stockholms stad. Staden har därutöver antagit en strategi för ökad cykling som även den innehåller åtaganden för exploateringskontoret. Exploateringskontoret följer i första hand nämnda styrdokument och riktlinjer. Exploateringskontoret ser det som positivt att reviderat förslag till ny regional cykelplan har haft som utgångspunkt att åstadkomma ökad samordning, men har inte haft möjlighet att ta del av i vilken utsträckning sådan samordning har skett. Exploateringskontoret överlåter i huvudsak åt trafikkontoret (i egenskap av väghållare) att inkomma med synpunkter som avser den regionala cykelinfrastrukturen och samordning med Stockholms stads egen planering.

I förslag till ny regional cykelplan konstateras att det precis som för all transportinfrastruktur kostar att bygga bra cykelinfrastruktur. För exploateringskontoret är det angeläget att högt ställda mål om ökad cykling inte medför sådana kostnadshöjande åtgärder att de riskerar att bli alltför ekonomiskt betungande för enskilda exploateringsprojekt.

Exploateringskontoret vill även betona de målkonflikter som ofta finns i stadsutvecklingsprojekt. Markanspråk som finns för att åstadkomma önskad standard och kvalitet för cykelinfrastruktur kan komma i konflikt med andra mål och anspråk. Detta gäller inte minst i befintlig stadsmiljö. Här behöver tydligare framgå att önskade satsningar görs utifrån medvetna prioriteringar.

Stadens exploateringsprojekt är ofta begränsade i omfattning. Det innebär att behov av cykelfrämjande insatser och utbyggnad av cykelinfrastruktur för att knyta samman cykelvägnätet ofta ligger utanför projektens möjliga åtaganden. Samtidigt är det angeläget att stadens stadsutvecklingsområden knyts till det regionala cykelvägnätet. De möjligheter till medfinansiering som idag finns är ofta svåra att tillämpa i olika exploateringsprojekt. Exploateringskontoret ser det därför som fördelaktigt om formerna för medfinansiering kan ses över och förbättras.

I övrigt anser kontoret att det finns potential att i pågående och kommande stadsutvecklingsprojekt ytterligare öka ambitionsmålen inom angivna insatsområden för att uppnå målen om ökad cykelandel. Exploateringskontoret har en aktiv roll i utformningen av stadens riktlinjer för parkering och mobilitetsåtgärder. Här finns potential att genom riktade mobilitetsinsatser ytterligare stärka cykel som färdmedel. Det gäller särskilt insatsområdena trafikinformation och kommunikation och kampanjer. Här behöver även nära samarbete med byggaktörer ske, vilka ofta är de som svarar för många av de mobilitetsinsatser som görs i exploateringsprojekt. Utbyggnad av god cykelinfrastruktur innefattar även parkeringsanläggningar av god standard. Många av dessa finns i den egna bostaden. Sammantaget menar exploateringskontoret att byggaktörers roll i målet om att uppnå ambitionerna om ökad cykling bör omnämnas i förslag till ny regional cykelplan. För att se över vilka ytterligare mobilitetsinsatser som kan ske utöver de som idag förekommer, så ses det som fördelaktigt om förslag till konkreta mobilitetsfrämjande insatser arbetas fram. Även ansvarsfördelning mellan olika parter behöver tydliggöras.

För Stockholms stad gäller att ett nära samarbete mellan stadens olika förvaltningar behöver ske.

Exploateringskontoret har även stor möjlighet till inflytande vad gäller kravställande på entreprenörer i byggskede. Kontoret välkomnar exempel och positiva erfarenheter från skrivningar i avtal för cykelfrämjande åtgärder som blir förutsättningar för externa aktörer under byggskede.

Sammantaget ser exploateringskontoret att förslag till ny reviderad cykelplan för Stockholms län innehåller goda ansatser för att stärka cykeltrafikens roll. En konkretisering av föreslagna åtgärder samt tydligare ansvarsfördelning mellan olika parter kan vara fördelaktigt. Införande av en exempelbank med goda förslag till hur cykelresande kan främjas kan vara värt att överväga. För att nå stor grad av kostnadseffektivitet och rikta insatser där de gör störst nytta ses samlad kunskap som nödvändig. Exploateringskontoret ser även en möjlighet är att Stockholms stads strategi för ökad cykling revideras och i högre grad samordnas med de insatsområden som framgår av den regionala cykelplanen för Stockholms län. Här kan rutiner samt ansvarsfördelning mellan stadens olika förvaltningar tydliggöras. Exploateringskontoret bistår gärna med sin kunskap i ett sådant revideringsarbete.

Slut